

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

27. An Confessarius possit commutare pœnitentiam præservativam ab
alio Confessario impositam? Et an Confessarius possit commutare
pœnitentiam, non audita priore confessione eorumdem peccatorum etiam

...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

De Satisfact. Sacramentali. Ref. XXVI. &c. 325

spondeo, posse quidem, quia id dependet solum à Ref. 28. cur potestate, quam habet Summus Pontifex, quamque sicut in § penitentiam communicat alii: at commutatio penitentia aliquando procedit ex potestate Sacramentali, ut dictum & supra in Ref. 9. §. Non

2. Sed licet ego olim hanc sententiam docuerim, tamen non existim improbabilem, sententiam affirmatiuam, quam nouissime tuetur Leandrus de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disputat. 9. quæst. 101.

qui primus Confessor potest mutare penitentiam extra Confessionem: ergo etiam poterit aliis. Secundo, quia, vt aliqui probabilitate afferunt, penitentis ipse potest autoritate propria commutare penitentiam sibi iniunctam in opus æquale, aut saltem euidenter melius. Ergo meliori iure poterit Confessor. Et id est hanc sententiam tenet etiam Martinus de San Joseph in Mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract.

27. de Penit. numero 20. sic aiens: No es necesario bolverse á confessar con el segundo Confesor, para que le commute la penitencia, basta de confesar el penitente; y pues se se briniera de bolver a confessar con el, fuera para que le consta de la penitencia, que ania de commutar, y díjendosela el penitente, cessa la dificultad, & nihil frustra est faciendum, & superflua fuit refecanda, leg. Hac stipulatio, §. Final. & ibi, addit. margin. vt Legatorum nomine, Y así podrá communatar el segundo Confesor fuera de la Confession Sacramental. Ita ille His tamen non obstantibus, sententiam negatim, quam olim docui, puto communiorem, & probabiliorum & in praxi sequendam. Vide Castrum Palauum, tom. 4. tractat. 23. punct. 21. numer. 8. & seqq. Cardinalem Lugo, de Penitent. disput. 25. scilicet 6. num. 110. cum aliis.

3. Nota tamen, posse primum Confessarium sup. hoc sup: qui imposuit penitentiam, illam commutare extra Confessionem, docere etiam Machadum, tom. 1. lib. 1. & in Ref. 3. par. 1. docum. 11. num. 1. sic afferentem: Comen. 25. §. Sed quando puer por el Confesor que dio la penitencia, contraria, digo que es doctrina, y regla general, en que todos los Doctores concuerden, que este puede con qualquier justa causa comutar, ó diminuir la penitencia rum annot. que el dio, segun inuzgare mas conveniente, no solo pro hac in confession, sino tambien fuera de ella. No obstante, que Sylvestro niega esto ultimo. Hac Machadus; qui tamen postea num. 4. hoc negat de secundo Confessario. Vide etiam circa præsentem questionem Candidum, tom. 1. disquisit. 4. art. 32. dub. 8. qui pro negativa, & affirmativa sententia Autorem adducit.

RESOL. XXXVI.

An secundus Confessorius possit commutare penitentiam extra confessionem sacramentalem?

Ex quo curissime inferatur quod votum commutari potest, & absolutione a censuris potest fieri extra Sacramentum.

Et decur primum Confessarium, qui imposuit penitentiam, illam commutare, vel diminuere posse extra confessionem.

Item breuissime docetur, quod penitens ipse potest, auctoritate propria, commutare penitentiam sibi a Confessario iniunctam, in opus æquale, aut saltem in euidenter melius. Ex p. 10. tr. 12. & Misc. 2. Ref. 43.

§. 1. Negatius respondet Tamburinus, Opusc. de Confess. tom. 1. lib. 1. cap. 3. §. 4. n. 26. vbi ita afferit: De alio, seu secundo Confessario certum sit non posse extra confessionem commutare penitentiam ab alio iniunctam. Ratio est, quia Sacerdos non est Iudex, nec villam habet potestarem, nisi dum est in hoc Tribunali; sed nullo modo censetur esse talis, nisi dum administrat Sacramentum: ergo, &c. Dices. At votum commutari potest, & absolutione a censuris fieri item potest, & Sacramentum. Res. Tom. I.

RESOL. XXVII.

An Confessorius possit commutare penitentiam preservatiuam ab alio Confessario impositam?

Et an Confessorius possit commutare penitentiam, non audita priore confessione eorundem peccatorum, etiam referuntur? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 136. alias 137.

§. 1. Negatius sententiam docet Zerola in Sup. hoc sup. Praxi penit. c. 15. q. 12. vbi ait, id quod dicitur in Re. 24. finitum est de commutatione penitentiae imposta, grantur ex §. debet limitari, non procedere in penitentia preservativa, quæ datur loco medicina; nam ista penitentia non potest, nec debet commutari, quia datur per modum pharmaci.

2. Sed Bonacina de Sacram. dissp. 5. q. 5. scilicet 3. punt. 3. num. 5. affirmatiuam sententiam tenet, quando tamen Confessarius iusta, & rationabili causa penitentiam preservatiuam commutet in aliam preservatiuam.

E e uatiuam

31. §. Con to
do celo.
tutivitam , secus autem minimè. Et hanc sententiam
probabilissimam esse puto,nec contra illam facit Re-
ginaldus tom. 1. lib. 7. c. 8. num. 92. & Suarez in 3. part.
tom. 4. disp. 38. sect. 10. n. 10. quem Bonacina malè ad-
ducit pro contraria opinione ; nam , ut legenti patet
bit , dictus Author non loquitur in casu nostro , sed
quando superior concedit indulgentias , quia , ut ipsi
bene afferunt , per has indulgentias non remittuntur
penitentiae impositae , vt praeservatiæ. Et est
dispar ratio inter nostrum casum , & casum indul-
gentiarum . Nam in casu indulgentiarum penitus
tolitur , & remittitur penitentia , in casu autem no-
stro penitentia non tollitur , sed commutatur , vt
suppono , in aliam æqualem , etiam praeservatiuum.
Ergo , &c.

3. Adde etiam , quod Zerola adductus à Bonacina
vbi supra , non facit contra nos , nam est intelligendus , quando penitentia praeservatiua commu-
tatur in aliam praeservatiua. Sed hoc non accidit
in casu nostro. Ergo. De commutatione vero peni-
tentia , an Confessarius possit illam commutare non
audita priori confessione corundem peccatorum ,
eramis peccata , pro quibus imposita fuit peniten-
tia , essent reseruata , diximus in ir. 1. miscellan. resol.

53. vbi affirmatiuam sententiam docuimus. Vide
etiam Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 6. c. 15. n. 16.
Quæ hic est
supr. à Ref. 25.
§. At his &
lege alias .
Ref. & scilicet
not. & pro
vt. difficilis
huius. Ibidem.
in §. Sed gra-
uus. & in aliis
eius annos.

RESOL. XXVIII.

An penitens propria autoritate possit commutare pe-
nitentiam impositam à Confessario in evidenter
meliorem ?

Idem est dicendum de voti.
Et an Sacerdos simpliciter possit ex insta causa mutare
penitentiam peccatorum mortalium , que iam fue-
nit legitime Confessario confessa ?
Et quid , si penitentia fuerit data super peccata reser-
vata , & etiam non iterata priori confessione , dummodo
hoc efficiat in sacramentali confessione , & non extra-
tra ; quod si commutauerit idem Confessarius poterit
quidem etiam extra sacramentalem confessionem ?
Et an teneatur Confessarius commutare penitentiam à
se , vel ab alio impositam , si nolit ?
Et quid , si adsit periculum fractiois , vel maxima af-
flictio , & cordis angustia in penitente ?
Idem est de commutatione voti.
Et docetur , quod Confessarius non reminiscentes peni-
tentia imposita ex eisdam molestiam femininarum
oblitarum penitentia , & postulantum aliam in-
tingi , possunt designare aliquod opus ab illis agen-
dum , dicendo , age , quod volueris . Ex part. 3. tr. 4.
Ref. 53.

Sup. hoc sup. §. 1. N egativam sententiam docent Sanchez in
in Ref. 25 §. summa , tom. 1. lib. 4. c. 11. num. 36. Reginal-
dit in praxi , tom. 1. lib. 7. c. 8. n. 85. Henriquez in
infra in titu- summa , lib. 5. c. 20. n. 5. Coninch de Sacrament. disp.
bis Ref. seq. dub. 12. num. 13. & Sancius in selectis , disp. 14. nu-
& in Ref. 33. mero 22. sic ait : Ad secundum negamus posse peni-
tentem mutare suam penitentiam in evidenter me-
liorem , cum non possit in seipsum actum iudicij fa-
cimenti penitentie exercere.

2. Sed contraria sententiam probabilem esse
existimo , & pro illa in tract. 1. miscellan. resol. 53. ad-
dux Portel in addit. ad dubia regular. ver. Peniten-
tia sacramentalis , num. 6. nunc vero eandem senten-
tiam sustinere inuenio Villalobos in summa , tom. 1.
tract. 9. diff. 79. num. 1. vbi sic afferit . El mismo
penitente puede comutar la penitencia en otra ma-
yor bien , que sea conocidamente mayor , en razón
de satisfacción , y en razón de medicina. Y no obla-

dezir , que el confessor le mando hazer à quella peni-
tencia , porque se la manda hazer porque ordena su
proyecto espiritual si el le dixerá que la quería co-
mutar en otra obra que fuera conocidamente mayor
bien en razón de satisfacción , y medicina , es cosa muy
llana , que lo denia tener por bien el confesor .
Ita ille. Potest igitur penitens propria autorita-
te mutare penitentiam in evidenter meliorem , sicut
potest votum.

3. Nec obstat dicere cum Reginaldo , & Hem-
quez vbi supra , quod est dispar ratio de commu-
tatione voti , & penitentia ; quia lex implendi pa-
nitentiam non à le , sicut voti , sed à Confessario
emanavit , quam legem ipse non potest tollere , non
inquam , obstat : nam quoties quis abundantiores
solutionem offert pro debito , quā effet ex lega ad-
strictus , legem non solvit , sed abundantius implat.
Nec confendum erit , nouam legem penitentem sibi
auctoritate propria imponere , mutando peni-
tentiam , nec auctum iudicij exercere , & iurisdictionis , sed
überius implere legem à Confessario impositam . Eg-
o , &c. Hac opinio est probabilis (vt dixi) licet
contra sit probabilior.

4. Notandum est etiam hic contra Suarez 3. part.
tom. 4. disp. 38. sect. 10. num. 16. posse simpliciter Sa-
cerdotem ex iusta causa mutare penitentiam pecca-
torum mortalium , quæ iam fuerunt , legitimo Con-
fessario confessa. Et ita docet Sancius in selectis , disp.
14. n. 13. vbi num. 17. notat etiam , quod Confessarius
non tenetur commutare penitentiam à se , vel
ab alio iniunctam , si nolit ; nisi adsit periculum fra-
ctionis in penitente , vel magna afflictio , & cordis
angustia ; quod etiam dicendum est de commuta-
tione voti , si illud nolit Confessarius commutare ; quid-
quid in contrario afflaret Sanchez in summa , tom.
lib. 4. cap. 54. num. 12.

5. Sed circa praesentem materiam de commu-
tatione penitentiae iniunctæ , vide nostram * ref. 53.
tract. 1. miscell. vbi probauimus posse Confessatum
ex iusta causa commutare penitentiam , etiam si fui-
data super peccata referuata , & etiam non iterata
priori confessione , dummodo hoc efficiat in sacra-
mentalium confessione , & non extra. Quod si commu-
tauerit idem Confessarius , poterit quidem extra con-
fessionem , si ad plurimum intra hebdomadam peni-
tens redeat. Hec omnia in dicta resol. satis aduersus
alios probata sunt , lego illam , & non pigebit.

6. Nota tamen , quod licet (vt diximus) Con-
fessarius non possit commutare penitentiam ex
extra confessionem , tamen docet Sancius in selectis , §.
disp. 15. numer. 13. quod Confessarius non re-
miniscentes penitentia imposita , per vitandum
molestiam femininarum oblitarum penitentem &
postulantum aliam in-
tingi , possunt designare aliquod opus ab illis agen-
dum , dicendo , age , quod volueris . Ex part. 3. tr. 4.
Ref. 53.

RESOL. XXIX.

An penitens propria autoritate possit commutare
penitentiam sibi iniunctam in opus evidenter ma-
liorius ?
Idem est dicendum de commutatione voti. Ex part. 3.
tr. 14. & Misc. 2. Ref. 73.

§. 1. Neg.